

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W NOWEJ DĘBIE

z dnia 2025 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 - 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465^[1]) w związku z art. art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) **Rada Miejska w Nowej Dębie uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowa Dęba na lata 2025 - 2027, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Burmistrzowi Miasta i Gminy Nowa Dęba.

§ 3. Nadzór nad wykonaniem uchwały sprawuje Komisja Sportu, Zdrowia, Spraw Statutowych i Społecznych.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

^[1] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, 1907 i 1940

**PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE NOWA DĘBA
NA LATA 2025 – 2027**

Nowa Dęba, marzec 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	2
I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	4
II. ZADANIA WŁASNE GMINY W ZAKRESIE WSPIERANIA RODZINY I PIECZY ZASTĘPCZEJ – USTAWA O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	4
III. DIAGNOZA SPOŁECZNA	6
IV. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE NOWA DĘBA	9
V. ANALIZA SWOT	12
VI. ADRESACI PROGRAMU	13
VII. CELE PROGRAMU	14
VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU	17
IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU	17
X. OCZEKIWANE REZULTATY	18
XI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	19
ZAKOŃCZENIE	19

WPROWADZENIE

Gminny Program Wsparcia Rodziny na lata **2025—2027** jest kontynuacją programów wspierania rodziny realizowanych w latach ubiegłych, począwszy od roku 2013 i stanowi odpowiedź na zdiagnozowane, aktualne potrzeby mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Dęba.

Dziecko i rodzina wymagają wsparcia, szczególnej troski, opieki i ochrony. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie swojej dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokojenie potrzeb swoich członków, jej zadaniem jest zapewnienie warunków umożliwiające dziecku prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny. Ponadto, rodzina jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji oraz kształtowania się osobowości dziecka.

Głównym założeniem systemowych rozwiązań w zakresie wspierania rodziny jest praca z całą rodziną w oparciu o zasadę wzajemnej współpracy i współdziałania służb publicznych, instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów zajmujących się pomaganiem rodzinie. Ważną zasadą jest jawność działania organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny, jak też poszanowanie godności wszystkich osób.

Założeniem Gminnego Programu Wsparcia Rodziny jest kontynuacja i pogłębianie działań w kierunku rozwijania spójnego systemu wsparcia dla rodzin zamieszkujących na terenie Gminy Nowa Dęba, w tym dotarcie z optymalnie najwcześniejszą, kompleksową pomocą do rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo—wychowawczych, borykających się z długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością i innymi czynnikami determinującymi zagrożenie wykluczeniem społecznym. Wsparcie otrzymają również rodziny, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską przez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, w celu przywrócenia tym rodzinom zdolności do właściwego pełnienia ww. funkcji, oraz rodziny objęte wsparciem wynikającym Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (tj. Dz.U.2024.poz. 1829).

Program stwarza możliwości do rozwoju lokalnej polityki prorodzinnej, uzupełnia Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych, koresponduje z programami profilaktycznymi z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Praca z rodziną będzie miała charakter interwencyjny, reintegracyjny, jak i profilaktyczny. Pomoc oprócz doraźnego zabezpieczenia materialnego, będzie również obejmowała działania mające na celu wskazanie sposobów wyjścia z sytuacji kryzysowej. Mówiąc o sytuacjach kryzysowych mamy na myśli przemoc występującą w rodzinach, uzależnienie od alkoholu, niezaradność życiową i wszelkie inne patologiczne zachowania.

W celu zapewnienia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w opiece i wychowaniu dziecka w Gminie Nowa Dęba w okresie od stycznia 2022 r. do marca 2025 r. działała Placówkę Wsparcia Dziennego, przy ul. Kościuszki 110/109 w Nowej Dębie – świetlica opiekuńczo – wychowawcza, pod nazwą „SOWA – MĄDRA GŁOWA”. Celem funkcjonowania placówki było zapewnienie opieki dzieciom w ramach zajęć opiekuńczo

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

– wychowawczo – edukacyjnych, wzrost kompetencji kluczowych poprzez realizację dodatkowych zajęć rozwijających oraz poprawa funkcjonowania rodzin poprzez wsparcie ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Dane ilościowe i jakościowe zawarte w raportach składanych corocznie z realizacji Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w latach 2013 – 2015, 2016 – 2018, 2019 – 2021, 2022 – 2024 pozwalają ocenić jak realizowane są działania oraz jakie przynoszą rezultaty. Jak wynika z ww. raportów cele Gminnego Programu Wsparcia Rodziny realizowane w latach ubiegłych przyczyniły się do wczesnego analizowania trudności opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach oraz wprowadzania działań profilaktycznych na rzecz tych rodzin. Obserwuje się stopniowe zmniejszenie liczby środowisk, którym udzielana jest pomocy ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Podobnie kształtuje się sytuacja z resztą powodów, ze względu na które wnioskuje osoby zostały objęte wsparciem w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowej Dębie, co może wskazywać na pozytywny efekt funkcjonowania asystentów rodziny w Gminie Nowa Dęba. Zintegrowane działania podmiotów i instytucji zaangażowanych w pracę na rzecz rodzin pozwoliły zapobiegać, jak również ograniczać zjawiska patologiczne oraz poprawiać sytuację dzieci i rodzin. Dzięki dostosowanym metodom pracy oraz formom świadczonych usług w większości osiągnięto zamierzone cele Programu.

Pozytywnym efektem ciągłości Gminnego Programu Wsparcia Rodziny jest zwiększenie aktywności organizacji i instytucji działających na rzecz rodziny, co pozwala na zapewnienie kompleksowej pomocy dla rodzin i dzieci. Wzrosło także zaangażowanie lokalnej społeczności w akcje i zbiórki charytatywne na rzecz dzieci z rodzin dotkniętych ubóstwem czy niepełnosprawnością. Akcje inicjowane były przez lokalne Parafie, Stowarzyszenia, Koła Gospodyń Wiejskich, 18 Brygadę Artylerii w Nowej Dębie.

Dotychczasowe kierunki działań na rzecz rodzin z Gminy Nowa Dęba powinny być kontynuowane i aktualizowane z uwzględnieniem zachodzących zmian. W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczna jest realizacja celów kolejnego Programu Wsparcia Rodziny na lata **2025 – 2027**.

I. Podstawy prawne Programu

Zapisy Programu są spójne z kierunkami działań przyjętymi w następujących aktach prawnych:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
- 2) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2025 r. poz. 49).
- 3) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. Dz. U. 2024 r. poz. 1829).
- 4) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. 2024 poz. 1283 z późn. zm.).

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 z późn. zm.).
- 6) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151).
- 7) Ustawa z dnia 29 lipca 2003 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2023 poz. 1939 z późn. zm.).
- 8) Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1576).
- 9) Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 323 z późn. zm.).
- 10) Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.).
- 11) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.).
- 12) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809).
- 13) Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512).
- 14) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2024r., poz. 750 z późn. zm.).
- 15) Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 246).
- 16) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
- 17) Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (tj. Dz. U. z 2024 r., poz. 816).
- 18) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy na lata 2021— 2027, przyjęta Uchwałą Nr XXXV/310/2021 z dnia 28 kwietnia 2021 r.
- 19) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028
- 20) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 – 2025 rok.

II. Zadania własne Gminy w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej – ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań, który przedstawia się następująco:

Zadania i działania Gminy
1. Profilaktyka – wspieranie rodziny ▪ zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy, ▪ zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa, ▪ organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania, ▪ prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem ▪ współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym; ▪ opracowanie i realizacja 3 - letnich Gminnych Programów Wsparcia Rodziny, ▪ sporządzanie sprawozdań z zakresu wspierania rodziny, 2. Pracownik socjalny ▪ diagnoza środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym 3. Asystent rodziny ▪ praca z rodzinami na podstawie planów pracy ▪ sporządzanie okresowej oceny sytuacji rodzin pozostających w asyście 4. Placówki Wsparcia Dziennego ▪ tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, wsparcia oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych 5. Rodziny wspierające 6. Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz rodziny

Zadaniem ustawowym Gminy jest zatrudnienie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i zadaniowy czas pracy asystenta rodziny ma służyć realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga szczególnego wsparcia zewnętrznego.

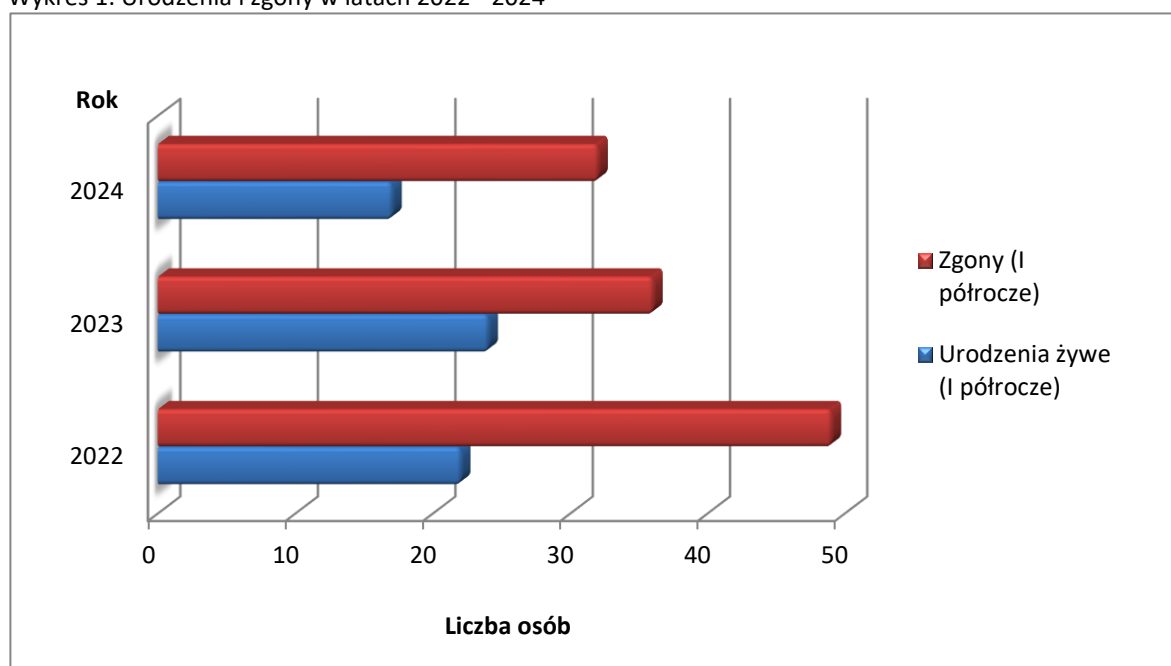
Stosując powyższe założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz zasadę nadrzędną jaką jest praca dla dobra dziecka i rodziny, opracowano **Program Wsparcia Rodziny w Gminie Nowa Dęba na lata 2025 – 2027.**

III. Diagnoza społeczna

Gmina Nowa Dęba to Gmina miejsko – wiejska położona w południowo – wschodniej Polsce, w rozwidleniu rzek Wisły i Sanu, w północno – zachodnim obszarze województwa podkarpackiego, na terenie powiatu tarnobrzckiego. Od północy graniczy z miastem Tarnobrzeg, od wschodu z Gminą Grębów, od południa z Gminą Majdan Królewski, od zachodu z Gminą Baranów Sandomierski. Na jej strukturę administracyjną składa się miasto Nowa Dęba oraz 7 sołectw: Tarnowska Wola, Alfredówka, Buda Stalowska, Rozalin, Jadachy, Chmielów, Cygany. Łączna powierzchnia Gminy to 143,4 km², w tym 16,7 km² zajmuje miasto Nowa Dęba, a 126,7 km² sołectwa. Według stanu na 31 grudnia 2024r. Miasto i Gminę Nowa Dęba zamieszkiwało łącznie 17 165 osób. Mieszkańcy zameldowani na pobyt stały to 16 958 osób, zaś na pobyt czasowy 207 osób. Sytuacje demograficzna i społeczna Gminy Nowa Dęba, zmagająca się z problemami starzejącego się społeczeństwa oraz migracji młodych ludzi, wpływa nie tylko na ogólne funkcjonowanie lokalnej społeczności, ale również bezpośrednio na sytuację rodzin. W obliczu wyzwań demograficznych to właśnie rodziny stanowią fundament każdej społeczności, a ich kondycja odzwierciedla większość problemów z jakimi mierzy się Gmina Nowa Dęba.

Wykres 1: Urodzenia i zgony w latach 2022 - 2024

Źródło 1: <https://bdl.stat.gov.pl/> (Urząd Statystyczny)

- Infrastruktura społeczna: Gmina Nowa Dęba ma rozwiniętą infrastrukturę edukacyjną na poziomie podstawowym i średnim, jednak młodzież która chce kontynuować naukę na poziomie wyższym często musi wyjeżdżać do innych miejscowości. Istnieją również placówki zdrowotne, jednak bardziej specjalistyczna opieka medyczna wymaga dojazdów do pobliskich miejscowości. Na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba funkcjonuje 6 placówek oświatowych kształcących na poziomie podstawowym, w których w roku szkolnym 2024/2025 uczy się łącznie 1085 dzieci, tj.:

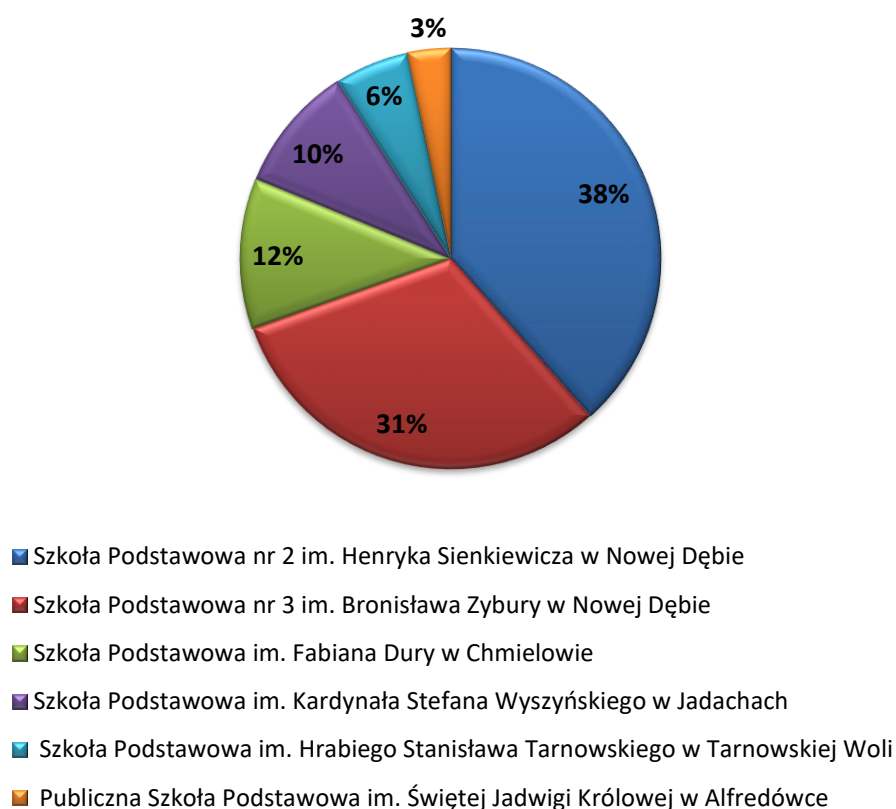

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Henryka Sienkiewicza w Nowej Dębie (liczba uczniów 417);
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Bronisława Zybury w Nowej Dębie (liczba uczniów 338);
- Szkoła Podstawowa im. Fabiana Dury w Chmielowie (liczba uczniów 126);
- Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Jadachach (liczba uczniów 106);
- Szkoła Podstawowa im. Hrabiego Stanisława Tarnowskiego w Tarnowskiej Woli (liczba uczniów 62);
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Świętej Jadwigi Królowej w Alfredówce (liczba uczniów 36).

W zasobach infrastruktury społecznej Gminy Nowa Dęba, w 2024 roku znajdowały się: 1 żłobek miejski, 3 przedszkola publiczne oraz 1 niepubliczny żłobek i 3 przedszkola niepubliczne.

Wykres 2: Procentowe zestawienie liczby uczniów w Szkołach Podstawowych na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba

Źródło 2: <https://www.ko.rzeszow.pl/> (Kuratorium Oświaty w Rzeszowie)

• **Aktywność społeczna:** W Gminie Nowa Dęba działa wiele grup społecznych i organizacji pozarządowych, które angażują się w działalność kulturalną, sportową i rekreacyjną. Lokalne wydarzenia, takie jak festyny, imprezy sportowe czy spotkania społeczności lokalnej, są ważnym elementem życia społecznego. Działalność kulturalną w Gminie Nowa Dęba prowadzi Samorządowy Ośrodek Kultury wraz z czterema filiami i Biblioteka Publiczna wraz z 3 filiami. SOK zajmuje się upowszechnianiem kultury, organizowaniem imprez

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

gminnych, a także przyczynia się do poszerzenia zainteresowań mieszkańców kulturą, sztuką i tradycjami. W SOK odbywa się także szereg różnorodnych zajęć, np. plastyczne, taneczne, wokalne, teatralne, fotograficzne, muzyczne, rękodzielnicze. SOK dysponuje profesjonalną salą widowiskowo – kinowo – teatralną mieszczącą 265 osób, salami dydaktycznymi i garderobą.

Animatorem życia kulturalnego w sołectwach są:

- Centrum Kultury w Chmielowie,
- Centrum Kultury Lasowiackiej w Cyganach,
- Dom Ludowy w Rozalinie,
- Dom Ludowy w Tarnowskiej Woli.

Główną funkcją placówek jest zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb społeczności lokalnej oraz inicjowanie przedsięwzięć służących promocji kultury, sztuki i czytelnictwa.

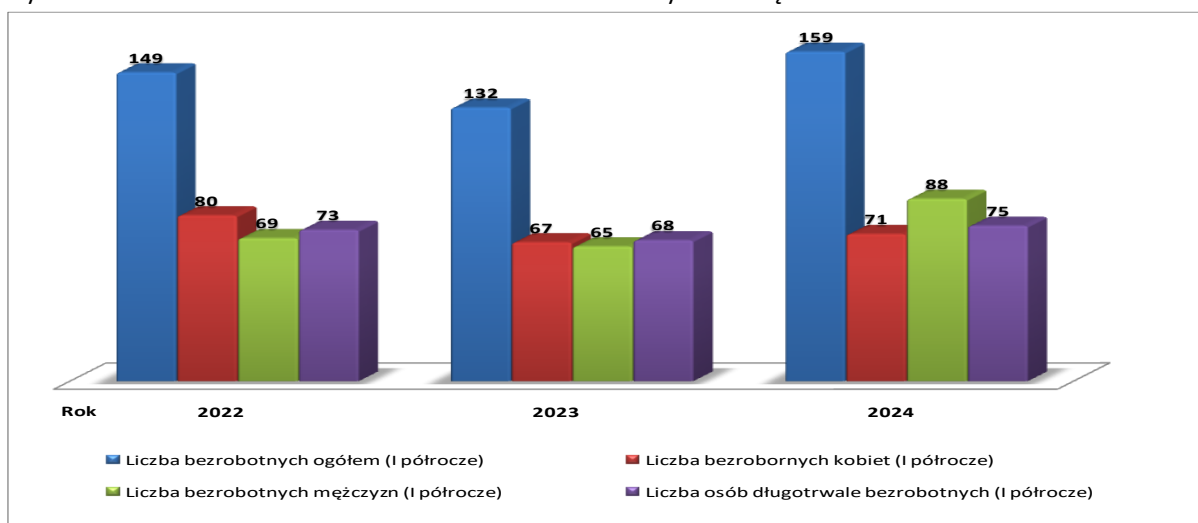
- W Gminie Nowa Dęba zapewnienie kompleksowej obsługi w zakresie działań w sferze kultury fizycznej, propagowaniem idei aktywnego trybu życia, zamiłowania do sportu prowadzi Samorządowy Ośrodek Sportu i Rekreacji. Uprawianiu sportu i rekreacji w Gminie Nowa Dęba służą obiekty sportowo – rekreacyjne: pływalnia kryta, boisko sportowe, sala fitness, korty tenisowe, hale sportowe, kompleks boisk „Orlik 2012”.

- Rodziny w Gminie Nowa Dęba często borykają się z wyzwaniami, takimi jak bezrobocie, które powoduje trudności finansowe, co destabilizuje funkcjonowanie gospodarstw domowych. W efekcie niektóre z tych rodzin wchodzi w stan kryzysu, objawiający się zarówno problemami ekonomicznymi, jak i emocjonalnymi. Negatywne skutki bezrobocia dla samych bezrobotnych i ich rodzin – to kłopoty finansowe, a często ubóstwo; trudności z zagospodarowaniem wolnego czasu, izolacja społeczna, zależność od innych ludzi, upokorzenia, niepokój o przyszłość i poczucie napiętnowania. Wszystko to pogarsza stan psychiczny bezrobotnych, zwłaszcza, gdy pozostawanie bez pracy jest długotrwałe. Bezrobocie z punktu widzenia ekonomicznego i psychicznego, jest stanem przymusowej zależności od innych. Nie jest to sytuacja normalna dla osoby dorosłej, jak i dla dziecka. Stan taki może doprowadzić do zmiany ukształtowanego w ciągu życia obrazu samego siebie oraz postrzegania relacji z innymi. Na ogół niskie wykształcenie i całe dotychczasowe doświadczenie, nie przygotowało ich do podnoszenia kwalifikacji czy aktywności kulturalnej. W obecnej rzeczywistości jest także oraz więcej osób bezrobotnych, którzy posiadają wyższe wykształcenie i bogate doświadczenie zawodowe. Okazuje się, że bezrobotni zmniejszają swoją aktywność we wszystkich dziedzinach, mniej czytają, mniej udzielają się w życiu rodzinnym.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

Wykres 3: Kształtowanie bezrobocia na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba w latach 2022 - 2024

Źródło 3: <https://bdl.stat.gov.pl/> (Urząd Statystyczny)

IV. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Nowa Dęba

Obraz współczesnej rodziny może budzić niepokój. Dostrzega się w jej istnieniu wiele zagrożeń, które prowadzą do dysfunkcyjności rodziny, a tym samym wywołują trudną sytuację życiową dzieci. Na sytuację rodzin istotny wpływ miały zmiany systemu społeczno-ekonomicznego jakie zaszły w ostatnich latach. Zjawiska takie jak: ubóstwo, uzależnienie od alkoholu, przemoc, wydłużony czas pracy rodziców – spowodowały wzrost liczby rodzin niewydolnych wychowawczo. Cechą wyróżniającą tego rodzaju rodziny jest zaburzenie ogólnie przyjętych norm postępowania rodziców wobec dziecka. Z kolei konsekwencją niewłaściwego funkcjonowania jest w przypadku dzieci pojawianie się symptomów niedostosowania społecznego.

Tabela 1: Przyczyny udzielania wsparcia w latach 2022-2024

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin 2022r.	Liczba rodzin 2023r.	Liczba rodzin 2024r.
Długotrwała choroba	300	294	292
Bezrobocie	133	129	113
Niepełnosprawność	211	194	192
Ubóstwo	96	78	70
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	54	54	53
Potrzeba ochrony macierzyństwa	27	26	28
Alkoholizm	32	29	30
Przemoc w rodzinie	7	6	4
Zdarzenia losowe	2	4	1
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	7	7	8
Narkomania	3	3	3
Bezdomność	10	7	6

Źródło 4: Dane MGOPS Nowa Dęba

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

Ponadprzeciętny zasięg ubóstwa wśród dzieci jest związany z trudną sytuacją materialną rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością czy uzależnieniem, a w szczególności rodzin wielodzietnych. Z ubóstwa wynikają liczne problemy: przepełnione mieszkania – powodujące m.in. problemy z nauką i odrabianiem lekcji, niski standard mieszkań – pojawiają się trudności z utrzymaniem właściwego poziomu higieny, brak środków na przybory szkolne, wycieczki, a czasami także na ubrania i pełnowartościowe posiłki. Dzieci pozbawione właściwych warunków do życia mają trudności z rozwinięciem swojego potencjału. Ubóstwo dzieci może zagrażać ich rozwojowi fizycznemu (niedożywienie, brak higieny), ale także rozwojowi społecznemu i emocjonalnemu. Dzieci z rodzin gorzej sytuowanych posiadając trudniejsze warunki do nauki, często będąc pozbawione pomocy rodziców, osiągają niższe niż ich rówieśnicy wyniki w nauce lub też w ogóle wypadają z systemu edukacji. Prowadzi to do replikacji niskiego poziomu wykształcenia w kolejnym pokoleniu, co z kolei utrudnia znalezienie dobrze płatnej pracy i wyrwanie się z kręgu ubóstwa. W ten sposób następuje dziedziczenie biedy. Dziedziczone są również patologiczne wzorce zachowań, np. dotyczące zaniedbań kwestii zdrowotnych. Z obserwacji asystentów rodziny wynika, że dzieci z rodzin ubogich są bardzo często również wykluczone cyfryzacyjnie, co wynika z braku odpowiedniego sprzętu oraz umiejętności posługiwania się nim. Bezradność rodziny w opiece i wychowaniu dzieci często łączy się z innymi dysfunkcjami, takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, przestępczość młodocianych, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich oraz zawodowych. Przejawiają się one najczęściej: niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, bezradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i szkolnym. Dzieci i młodzież pochodzące z tego rodzaju rodzin często przejawiają zachowania buntownicze, agresywne, konfliktowe, łamią obowiązujące przepisy prawa, obyczaje, normy i wartości. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych stanowi drugą co do częstości przyczynę umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej – zaraz po uzależnieniu rodziców. Z kolei opuszczanie instytucji, do których także zaliczają się instytucje wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, jest wymieniane jako jedna z głównych przyczyn bezdomności.

Tabela 2: Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w latach 2022-2024

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z Gminy Nowa Dęba	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Placówki opiekuńczo – wychowawcze	4	6	9
Rodziny zastępcze zawodowe	5	3	3
Rodziny zastępcze spokrewnione	9	11	6
Rodziny zastępcze niezawodowe	5	2	6

Źródło 5: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

Z informacji zebranych przez Zespół Interdyscyplinarny wynika iż, większość osób stosujących przemoc domową działając pod wpływem środków odurzających – alkoholu czy narkotyków – krzywdzi swoich najbliższych. Osoby będące pod wpływem alkoholu tracą kontrolę własnych zachowań, zwiększają prawdopodobieństwo reagowania złością, gniewem na trudności czy niepowodzenia życiowe, zaburzą ocenę sytuacji i mogą powodować błędną interpretację zachowań innych osób. Czynnikiem sprzyjającym występowaniu przemocy domowej jest stres związany z sytuacją socjalno – ekonomiczną rodziny. Zachowania przemocowe bywają przekazywane z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których krzywdzi się bliskich, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najbardziej skuteczny sposób rozwiązywania konfliktów. Osamotnienie rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, izolacja, brak wsparcia z zewnątrz – osobistego lub instytucjonalnego – w sposób znaczący może wpływać na nasilenie zachowań związanych z przemocą.

Tabela 3: Ilość „niebieskich kart” w latach 2022-2024

Rok	Liczba niebieskich kart		Liczba posiedzeń grup roboczych
	Ogółem	Liczba dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą	
2022	22	26	107
2023	25	30	108
2024	25	35	131

Źródło 6: Dane Zespół Interdyscyplinarny w Nowej Dębie

Problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia rodzinie przeżywającej trudności konieczna jest interdyscyplinarna praca z rodziną, której elementami są:

- 1) diagnoza sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska,
- 2) analiza przyczyn pojawiających się kryzysów,
- 3) monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem,
- 4) praca z rodziną: rozwijanie i wzmacnianie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych rodziców oraz świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej,
- 6) dążenie do integracji i reintegracji rodziny.

Tabela 4 Rodziny objęte pomocą asystenta rodziny w latach 2022 - 2024

Rok	Liczba asystentów rodziny	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych asystą
2022	2	30	65
2023	2	25	55
2024	2	25	52

Źródło 7: Dane MGOPS Nowa Dęba

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

Wypracowane standardy działania asystentów rodziny, w tym zasady współpracy między asystentami i innymi podmiotami oraz osobami działającymi na rzecz rodzin i dzieci wymagających wsparcia, stanowią o skuteczności pomocy instytucjonalnej. Asystent wykonuje swoje obowiązki za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, pełne zindywidualizowanie skierowanej do rodziny pomocy, skupienie się tylko na jej problemach i trudnościach oraz słabych i mocnych stronach, pozwala na udzielanie efektywnego wsparcia.

V. Analiza SWOT

Analiza SWOT wybranych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Analiza oparta jest na silnych stronach i szansach, przy jednoczesnym eliminowaniu, bądź ograniczaniu słabych stron i zagrożeń. Jakościowa analiza gminnego systemu wspierania rodziny oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

Mocne strony	Słabe strony
1. Efektywna realizacja licznych działań nakierowanych na wsparcie rodzin dzięki doświadczeniu lokalnych instytucji w pracy z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze.	1. Niskie kompetencje społeczne w rodzinach wieloprogowych. Słaba motywacja oraz brak zaangażowania ze strony rodzin do współpracy w zakresie poprawy sposobu wypełniania funkcji rodzicielskich.
2. Specjalistyczna kadra świadcząca pomoc na rzecz rodziny, funkcjonowanie Centrum Zdrowia Psychicznego.	2. Duże obciążenie specjalistycznej kadry medycznej w lokalnych instytucjach, braki kadrowe, długi czas oczekiwania na specjalistyczną pomoc terapeutyczną i medyczną.
3. Spójny system współpracy między instytucjami w związku z działaniami Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych, o których mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	3. Niewielki poziom aktywności społeczności lokalnej w zakresie podejmowania działań skierowanych na wspieranie rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.
4. Zatrudnienie dwóch asystentów dla wspierania rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej.	4. Brak współpracy ze strony rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Niewłaściwe postawy wobec korzystania z pomocy instytucjonalnej.
5. Systematyczne podnoszenie kompetencji zawodowych przez specjalistów realizujących działania na rzecz wspierania rodziny.	5. Brak gotowości ze strony rodzin do zmiany stylu życia.

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Asystenci rodziny i pracownicy socjalni w strukturze MGOPS, świadczący pracę socjalną na rzecz rodzin, udzielający wsparcia dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	1. Trudności z wczesnym zdiagnozowaniem rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, niewystarczająca motywacja rodzin do zgłoszenia się w celu skorzystania ze wsparcia asystenta.
2. Zmiana mentalności i wzrost świadomości społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych.	2. Niskie angażowanie się rodzin w realizowane działania. Stereotypów postrzeganie pracowników instytucji pomocowych.
3. Oferta działań skierowanych do rodziców, w celu podniesienia umiejętności społecznych i wychowawczych rodziców	3. Słabe zainteresowanie ze strony rodzin dodatkowymi ofertami pomocowymi.

VI. Adresaci Programu

Program Wsparcia Rodziny w Gminie Nowa Dęba na lata 2025-2027 jest skierowany do rodzin zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba. Do realizacji celów programu przyjęto definicję rodziny, która została wskazana w art. 6 pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2024 poz.1283) określającym rodzinę, jako „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Takie rozumienie nie wymaga występowania instytucjonalnej formy małżeństwa czy więzi pokrewieństwa, zatem rodziną nazwane zostaną wszystkie osoby wykazujące znamiona pozostawania we wspólnym gospodarstwie domowym. Adresatami programu są przede wszystkim rodziny wychowujące dzieci, w tym w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, rodziny o trudnej sytuacji materialno – bytowej, rodziny zagrożone ubóstwem, dotknięte przemocą domową, jak również rodziny, w których rodzicom została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej, rodziny objęte pomocą z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" (tj. Dz.U. z 2024 poz. 1829).

Wszystkie dzieci wymagają ochrony praw i wolności, oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Poświęcenia szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane są w głównej mierze właśnie bezrobociem, niezaradnością życiową, uzależnieniami. Brak wpojenia pożądanych norm społecznych, przyczyniają się do powstania znacznych deficytów rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach i utrwalają patologiczne wzorce funkcjonowania. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin, jest priorytetem i największym zyskiem dla społeczności lokalnej w każdej sferze życia, dlatego też niniejszy Program Wsparcia Rodziny, skierowany jest również do przedstawicieli instytucji, służb samorządowych oraz organizacji pozarządowych, pracujących na rzecz dzieci i rodzin. Winien on rozbudzać i umocnić potrzebę doskonalenia zawodowego służb

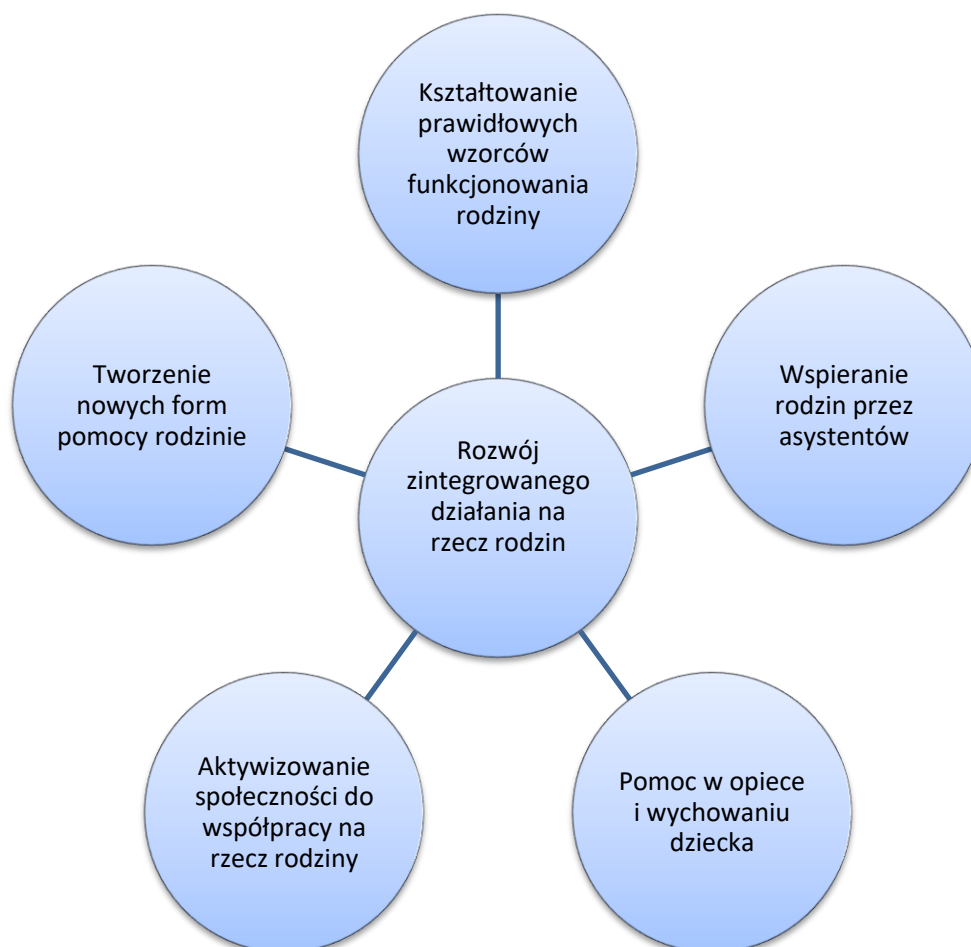

pomocowych, poszukiwania innowacyjnych rozwiązań sytuacji problemowych i form wspierania rodziny.

VII. CELE PRPGRAMU

Cel Główny Programu: Rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych lub przeżywających trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Priorytetem w prowadzeniu wsparcia dla rodzin jest kierowanie się zasadą dobra dziecka, przy jednoczesnym w miarę możliwości utrzymanie w całości systemu rodzinnego. Wielopłaszczyznowe wsparcia rodziny ma służyć wspieraniu potencjału rozwojowego rodziny biologicznej na wczesnym etapie zaburzeń jej funkcjonowania. Wzmocnieniu systemu gwarantuje prawidłowy proces wychowawczy oraz ochronę dzieci przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i wykluczeniem. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno następować po wyczerpaniu wszelkich form pomocy jego rodzicom/opiekunom. W związku z tym wszelkie działania powinny zmierzać do poprawy sytuacji w rodzinie, tak aby było możliwe pozostanie dziecka w rodzinie naturalnej.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

Cele szczegółowe programu:

1. Budowanie zintegrowanego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb dziecka i rodziny.
3. Opieka nad dziećmi z rodzin z trudnościami w wypełnianiu swoich funkcji.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawczych.
5. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacjach niepowodzeń okołoporodowych.

Cele szczegółowe programu będą realizowane przez następujące kierunki działań.

Wspieranie rodzin zagrożonych lub będących w kryzysie opiekuńczo wychowawczym		
Kierunki działań	Zadania	Wskaźniki
Analiza przyczyn kryzysu w rodzinie	➤ Diagnoza problemów w rodzinie oraz ocena sytuacji dziecka w rodzinie pod kątem jego bezpieczeństwa ➤ Współpraca podmiotów pracujących z rodziną w zakresie systematycznego diagnozowania problemów.	➤ Ilość przeprowadzonych analiz rodzin z dziećmi przez pracowników socjalnych ➤ Ilość spotkań z pedagogami, kuratorami rodzinnymi. - Ilość wniosków do sądu z prośbą o wgląd w sytuację rodziny.
Interdyscyplinarna pomoc rodzinom z problemami	➤ Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji bytowej. ➤ Udzielanie pomocy rzeczowej, dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach, wyprawki szkolne, stypendia szkolne i zasiłki szkolne ➤ Karta dużej rodziny – ulgi pozwalające na dostęp do dóbr kulturalnych, sportowo- rekreacyjnych. ➤ Aktywizacja zawodowa bezrobotnych członków rodziny. ➤ Prowadzenie działalności profilaktycznej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu ➤ Współorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych ➤ Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych i rozwoju uzdolnień dzieci. ➤ Przeciwdziałanie uzależnieniom, agresji, wśród dzieci i młodzieży –	➤ Liczba rodzin, którym przyznano świadczenia z pomocy społecznej. ➤ Liczba dzieci dożywianych. ➤ Liczba rodzin, którym wydano KDR. ➤ Liczba osób skierowanych do diagnozy uzależnienia. ➤ Liczba dzieci, które skorzystały z kolonii. ➤ Liczba dzieci, które skorzystały z różnych form pomocy.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

	realizowanie programów edukacyjnych w szkołach i świetlicach	➤ Liczba dzieci, które uczestniczyły w programach edukacyjnych.
Rozwijanie umiejętności opiekuńczych i wychowawczych	➤ Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, psychologiczne, pedagogicznego, prawnego, zawodowego, socjalnego. ➤ Kierowanie na zajęcia edukacyjne w formie warsztatów dla rodziców ➤ Prowadzenie bezpośredniej pracy socjalnej z rodziną w oparciu o kontrakt socjalny. ➤ Przydzielenie rodzinie asystenta – współpraca z rodziną w oparciu o skonstruowany wspólnie plan działania. ➤ Monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu przez asystenta pracy z rodziną. ➤ Doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną, w celu rozwiązywania problemów wychowawczych.	➤ Ilość osób które skorzystały z porad prawnych w MGOPS, w UMiG. ➤ Liczba osób skierowanych na zajęcia do PPP, PCPR ➤ Ilość kontraktów socjalnych. ➤ Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny ➤ Ilość spotkań z rodziną
Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinach przeżywających trudności lub zagrożonych kryzysem	➤ Niezwłoczne reagowanie na pojawiające się trudności w rodzinie, zapewnienie rodzinie możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy	➤ Liczba rodzin, w których sytuacja dzieci jest monitorowana ➤ liczba dzieci, których sytuacja jest monitorowana
Edukacja służąca wzmocnieniu kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców.	➤ Wzrost wiedzy rodziców w zakresie prawidłowych metod wychowawczych oraz prawidłowej komunikacji w rodzinie	➤ Liczba rodzin korzystających z zajęć edukacyjnych ➤ Liczba przeprowadzonych zajęć
Poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne świadczone na rzecz dzieci i młodzieży oraz rodziców	➤ Zapewnienie wsparcia dzieciom i młodzieży oraz rodzicom	➤ Liczba dzieci korzystających ze specjalistycznego poradnictwa ➤ Liczba rodziców korzystających ze specjalistycznego poradnictwa
Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze	➤ wsparcie rodziców w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ➤ przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej	➤ Liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi objętych pracą socjalną ➤ Liczba dzieci w rodzinach z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi
Objęcie wsparciem materialnym rodzin	➤ Częściowa poprawa sytuacji materialnej rodziny	➤ Ilość rodzin korzystających ze świadczeń

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

z dzieckiem niepełnosprawnym		
Zapewnienie innych form wsparcia dla rodzin	➤ Uzyskanie przez rodziny wsparcia pomocy i specjalistycznej ➤ Specjalistyczne usługi opiekuńczych	➤ Liczba rodzin korzystających ze skoordynowanych działań w zakresie kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin
Doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie.	➤ Wzrost kompetencji osób realizujących działania na rzecz wspierania rodzin przeżywających trudności	➤ Liczba odbytych szkoleń w ramach podnoszenia kompetencji zawodowych ➤ Liczba pracowników, uczestniczących w szkoleniach

Z perspektywy polityki społecznej kluczowe znaczenie ma zdolność rodziny do przewyższania kryzysów oraz radzenia sobie z różnorodnymi wyzwaniami życiowymi. W każdej lokalnej społeczności pewna część rodzin zmagają się z tymczasowymi lub przewlekłymi problemami, co sprawia, że potrzebują one wsparcia w różnych aspektach swojego życia.

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wsparcia Rodziny na lata 2025-2027 w Gminie Nowa Dęba będą środki: Gminy, oraz środki pozyskane na zadania związane z realizacją programu w formie: dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji na realizację rządowych programów: wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

IX. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Realizatorami Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Nowa Dęba na lata 2025 – 2027 są instytucje i podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny, w szczególności rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz podmioty realizujące działania na rzecz wspierania rodziny. Przy realizacji Programu niezbędna jest współpraca wszystkich instytucji i podmiotów. Głównym koordynatorem realizacji ww. Programu jest z **MGOPS** w Nowej Dębie realizujący działania we współpracy takich podmiotów i instytucji jak:

- 1) Urząd Miasta i Gminy Nowa Dęba;
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej
- 3) Klub Senior + w Nowej Dębie,
- 4) Poradnia Psychologiczno—Pedagogiczna w Nowej Dębie;
- 5) Komisariat Policji w Nowej Dębie;
- 6) Miejsko—Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowej Dębie;
- 7) Samorządowy Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Dębie;

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

- 8) Samorządowy Ośrodek Kultury w Nowej Dębie;
- 9) Placówki oświatowe, świetlice szkolne, w tym kluby dziecięce działające przy szkołach podstawowych na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba;
- 10) Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Nowej Dębie,
- 11) Centrum Zdrowia Psychicznego w Nowej Dębie, w tym poradnie specjalistyczne, w szczególności Poradnia Leczenia Uzależnień, Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży;
- 12) Stowarzyszenia, kluby sportowe działające na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba;
- 13) Parafie Rzymsko — Katolickie na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba;
- 14) Organizacje pozarządowe działające na rzecz wspierania rodziny na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba; osoby prywatne, sponsorzy.

Instytucje partnerskie spoza terenu Miasta i Gminy Nowa Dęba:

- 1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu;
- 2) Centrum Opieki nad dzieckiem w Skopaniu;
- 3) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tarnobrzegu;
- 4) Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu;

X. Oczekiwane rezultaty

Spodziewanymi rezultatami realizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie w Nowa Dęba będą:

- ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin z różnego rodzaju dysfunkcjami, w tym rodzin z problemem przemocy domowej oraz rodzin z problemem uzależnienia;
- wzmocnienie działań profilaktycznych w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- wprowadzenie różnorodnych form środowiskowej pomocy w opiece i wychowaniu dzieci,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- podniesienie profesjonalizmu osób niosących pomoc w rodzinie,
- podniesienie kompetencji i skuteczności podejmowanych działań pomocowych,
- doskonalenie i rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pracujących i działających na rzecz dzieci, młodzieży, rodzin.

Przedstawione w Programie działania mają zapewnić systemowe wsparcie rodzinom, które doświadczają trudności opiekuńczo – wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe tylko przy współpracy instytucji

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

i podmiotów powołanych do wspierania rodziny, oraz przy współpracy jak i aktywnym współdziałaniu rodzin.

XI. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji, zaplanowanie dalszych działań oraz ewentualnego doskonalenie działań dotychczas realizowanych. Realizatorzy zadań, wskazani w niniejszym Programie, zobowiązani są do przekazywania informacji i danych, niezbędnych do opracowania rocznych sprawozdań z realizacji Programu, Miejsko –Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Nowej Dębie, jako instytucji koordynującej realizację Programu i odpowiedzialnej za przygotowanie rocznych sprawozdań z realizacji Programu. Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2025 poz. 49), w terminie do dnia 31 marca każdego roku przedstawiane jest Radzie Miejskiej w Nowej Dębie roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Przedmiotem ewaluacji Programu będzie ocena skuteczności realizowanych zadań dokonana w oparciu o analizę wartości osiągniętych wskaźników ich realizacji oraz uzyskanie informacji, czy osiągnięto zakładane rezultaty i w jakim stopniu pozwoliły one na realizację wyznaczonych celów programu. Pozyskane informacje pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Ostateczne efekty zostaną przedstawione po zakończeniu okresu realizacji Programu – podsumowanie realizacji.

ZAKOŃCZENIE

Pomoc dziecku i rodzinie jest zadaniem własnym obowiązkowym samorządu gminnego. Wprowadzona ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) zobowiązuje samorząd do podjęcia różnorodnych działań, by uchronić środowiska rodzinne od całkowitego rozpadu, a zwłaszcza zachęca do rozszerzenia działań opiekuńczych. **Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027** zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Przywrócenie rodzinom zdolności wychowawczych to proces długoletni, wymagający zaangażowania zarówno specjalistów jak i wszystkich członków rodzin. Nie bez znaczenie zatem będzie właściwa diagnoza środowiska oraz wsparcie i pomoc realizujących zadania Programu.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025-2027

Tabela 1: Przyczyny udzielania wsparcia w latach 2022-2024.....	9
Tabela 2: Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej w latach 2022-2024.....	10
Tabela 3: Ilość „niebieskich kart” w latach 2022-2024	11
Tabela 4 Rodziny objęte pomocą asystenta rodziny w latach 2022 - 2024	11
Wykres 1: Urodzenia i zgony w latach 2022 - 2024	6
Wykres 2: Procentowe zestawienie liczby uczniów w Szkołach Podstawowych na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba	7
Wykres 3: Kształtowanie bezrobocia na terenie Miasta i Gminy Nowa Dęba w latach 2022 - 2024.....	9
Źródło 1: https://bdl.stat.gov.pl/ (Urząd Statystyczny)	6
Źródło 2: https://www.ko.rzeszow.pl/ (Kuratorium Oświaty w Rzeszowie)	7
Źródło 3: https://bdl.stat.gov.pl/ (Urząd Statystyczny)	9
Źródło 4: Dane MGOPS Nowa Dęba	9
Źródło 5: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu	10
Źródło 6: Dane Zespół Interdyscyplinarny w Nowej Dębie	11
Źródło 7: Dane MGOPS Nowa Dęba	11

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 49) nakłada na gminę obowiązek opracowania i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Programy uchwalane są przez radę gminy z uwzględnieniem potrzeb społecznych związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 jest rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych lub przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Dzięki realizacji programu zwiększą się możliwości rozwojowe rodziny oraz jej zdolność do przezwyciężania braków poprzez wspieranie i poprawę jej funkcjonowania przy ścisłej współpracy, samorządu, organizacji pozarządowych i innych podmiotów realizujących zadania z zakresu wspierania rodziny. Obowiązek ustawowy, jak również konieczność wspierania rodzin zagrożonych problemami, lub nieradzących sobie z pełnieniem funkcji rodzicielskich uzasadnia celowość przyjęcia uchwały.

W związku z powyższym wnoszę o podjęcie uchwały zgodnie z projektem.

Maria Kosiorowska - K-k M-G OPS

Burmistrz

Wiesław Ordon